NORAKSTS

Lieta Nr.A42741708
143/AA43-0291-11/18

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 9.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja A.Šteinberga,
tiesneši Dz.Amerika un M.Birzgalis,

piedaloties Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes pārstāvei *A.M.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *N.M.* sūdzību (pieteikumu) par Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes priekšnieka 2008.gada 2.oktobra lēmuma Nr.3 atcelšanu, sakarā ar *N.M.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 10.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Kriminālizmeklēšanas dienesta vecākais inspektors (operatīvajā darbā) *T.S.* 2008.gada 29.jūlijā plkst.2.00 sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.AA010872 (turpmāk – Protokols) par *N.M.* (turpmāk – pieteicējs) izdarīto administratīvo pārkāpumu. Protokolā norādīts, ka 2008.gada 28.jūlijā plkst.21.20 uz valsts nozīmes ceļa Daugavpils-Braslava, Daugavpils rajonā, Skrudalienas pagastā, valsts robežas tuvumā bija mēģināts apturēt transportlīdzekli VW Caravelle, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, zilā krāsā, bet autovadītājs nav pakļāvies robežsargu likumīgajām prasībām apstāties un aizbraucis garām. Robežsargi bija aprīkoti ar dienesta mašīnu, atstarojošu vesti un zizli. Protokolā arī norādīts, ka ar šādām darbībām pieteicējs pārkāpis Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 68.punktu un izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{5}panta trešajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, Pārvaldes Silenes robežapsardzības nodaļas priekšnieks 2008.gada 13.augustā pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.824-404-AA010872 (turpmāk – Sākotnējais lēmums), ar kuru par LAPK 149.^{5}panta trešajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu piemēroja pieteicējam naudas sodu Ls 10 apmērā.

Ar Pārvaldes priekšnieka 2008.gada 2.oktobra lēmumu Nr.3 (turpmāk –

Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt Lēmumu turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[2.1] Protokols sastādīts, pārkāpjot LAPK 270.panta trešās daļas prasības. Protokola sastādīšanas brīdī jau bija notecējis termiņš, kurā šī lieta varēja būt izskatīta un kurā varēja būt pieņemts lēmums par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības.

[2.2] Pieteicēja rīcībā nebija administratīvā pārkāpuma sastāva, jo viņa rīcība nebija izdarīta ar nodomu vai aiz neuzmanības.

[2.3] Pēc automašīnas apturēšanas pieteicējs netika informēts par to, ka viņš ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, viņam netika paskaidrots, ka par šo pārkāpumu tiks sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, kā arī netika pieprasīti paskaidrojumi. Minētais norāda uz to, ka notikuma vietā robežsargi nesaskatīja pieteicēja rīcībā administratīvā pārkāpuma pazīmes.

[2.4] Pieteicējs nebija patvaļīgi atstājis notikuma vietu. Pēc automašīnas apturēšanas automašīna un tajā esošās personas bija nogādātas Silenes robežaizsardzības nodaļā (turpmāk – Silenes RSN). Līdz ar to paši robežsargi lika pieteicējam atstāt notikuma vietu.

[2.5] Lēmumā izdarītie secinājumi ir balstīti uz vienpusīgu un apšaubāmu informāciju, kas saņemta no *I.E.* un *T.S.* ziņojumiem. Netika izpildītas Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 59.panta pirmās daļas prasības, t.i., netika savāktas ziņas par visiem faktiem, kam ir nozīme attiecīgās lietas izskatīšanā.

Gan *I.E.*, gan *T.S.* ir ieinteresēti atspoguļot notikumus tā, lai viņus nevarētu saukt pie disciplināratbildības par savu pienākumu neizpildi vai nepienācīgu izpildi. Ziņojumi ir vērtējami kritiski, jo tie ir acīmredzami saskaņoti.

[2.6] Sākotnējā lēmumā nav apsvērta administratīvā akta lietderība, kā pieteicēja vainu pastiprinošs apstāklis ir ņemts vērā tas, ka pieteicējs agrāk bijis vairākkārt administratīvi sodīts par ceļu satiksmes pārkāpumiem, neskatoties uz to, ka atbilstoši LAPK 38.panta noteikumiem pieteicējs uzskatāms par administratīvi nesodītu.

Pieņemot Lēmumu, nav ievēroti APL 65. un 66.panta noteikumi. Par administratīvā akta nepieciešamību, piemērotību, vajadzību un atbilstību lemts tikai formāli. Pieteicējs uzskata, ka nebija pamata piemērot bargāko sodu.

[3] Pārvalde tiesā iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos pieteikumu neatzīst, norādot šādus apsvērumus.

[3.1] Pieteicēja vadītās automašīnas apstādināšanas brīdi nevar uzskatīt par pārkāpuma konstatēšanas brīdi tāpēc, ka tajā laikā pat nebija identificēta vadītāja (pārkāpēja) persona. Pārkāpums uzskatāms par konstatētu brīdī, kad noskaidroti visi lēmuma pieņemšanai būtiskie apstākļi.

[3.2] Pēc automašīnas apstādināšanas, lai saglabātu iespējamā pārkāpuma lietiskos pierādījumus (preces) un veiktu citas procesuālās darbības, tika pieņemts lēmums mikroautobusu, tā vadītāju un pasažierus nekavējoties nogādāt Silenes RSN. Nekādas vilcināšanās no robežsargu puses nebija. Pieteicējs nepildīja robežsargu likumīgās prasības, kā arī pats liedza robežsargiem veikt attiecīgas procesuālās darbības (automašīnas apskati, paskaidrojumu pieņemšanu).

Pieteicējs atstāja notikuma vietu patvaļīgi, lai izvairītos no atbildības, tāpēc iestādei nebija iespējams noformēt nepieciešamos procesuālos dokumentus uzreiz pēc notikuma (automašīnas apturēšanas).

[3.3] Valsts robežsardzes amatpersonu paskaidrojumos ietvertā informācija ir objektīva. Savu viedokli Pārvalde pamato ar *T.S.* un *I.E.* iepriekšējo dienesta gaitu.

[3.4] Pieteicējs atzīmē, ka no automašīnas viņam nebija redzamas nekādas atšķirības zīmes, kas norādītu uz to, ka persona, kas mēģina viņu apturēt, būtu robežsargs. Tomēr, kā izriet no pieteikuma, pieteicējs, tumšajā diennakts laikā pabraucot garām robežsargu dienesta automašīnai (postenim), ir varējis atšķirt tās marku (Ford), kā arī ieraudzīt, ka tajā atrodas vēl viena persona. Šāds apgalvojums, kurā ir minēti divi savā starpā pretrunīgi fakti, liek domāt par to, ka pieteicējs izdarījis pārkāpumu tīši, mēģinot izvairīties no atbildības par citu izdarīto pārkāpumu (nelikumīga preču pārvietošana pāri valsts robežai).

[3.5] Saskaņā ar Pārvaldes informāciju pieteicēja mikroautobuss vairākas reizes īsā laika posmā ir šķērsojis valsts robežu. Pārvalde uzskata, ka visos robežas šķērsošanas gadījumos Silenes robežkontroles punktu apmeklējis arī pieteicējs, no kā izriet, ka pieteicējs varēja un viņam vajadzēja zināt, ka pierobežas joslā var pildīt savus dienesta pienākumus robežsargi, kā arī viņam vajadzēja zināt, kā izskatās robežsarga formastērps.

[3.6] Saskaņā ar APL 81.panta piekto daļu izdotā administratīvā akta par naudas soda Ls 10 uzlikšanu pieteicējam saturs tika noteikts, pamatojoties uz lietderības apsvērumiem. Pieņemot Lēmumu, Pārvaldes priekšnieks neņēma vērā apstākli, ka pieteicējs ir ticis agrāk sodīts par ceļu satiksmes pārkāpumiem.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 10.februāra spriedumu pieteicēja pieteikums noraidīts un Lēmums atstāts negrozīts.

Spriedums motivēts šādi.

[4.1] Saskaņā ar LAPK 149.^{5}panta trešo daļu par nepakļaušanos tādas personas prasībai apturēt transportlīdzekli, kura ir pilnvarota pārbaudīt transportlīdzekļa vadītāja dokumentus, izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam desmit latu apmērā.

Ceļu satiksmes noteikumu 68.punkts noteic, ka transportlīdzekļa vadītājs aptur transportlīdzekli, ja robežsargs (uz valsts robežas vai pierobežā) dod norādījumu apturēt transportlīdzekli: 1) ar skaļruņa palīdzību vai uz konkrēto transportlīdzekļa vadītāju vērstas rokas vai zižļa svārstveida kustību no Valsts

robežsardzes (uz valsts robežas vai pierobežā) automobiļa vai motocikla, kam ir valsts standartā LVS 63:1999 noteiktais operatīvā transportlīdzekļa krāsojums vai tā nav; 2) ar horizontāli vērstu roku vai zizli, atrodoties uz (pie) brauktuves. Vienlaikus ar otru roku var dot norādījumus, kuram konkrēti transportlīdzekļa vadītājam un kur jāaptur transportlīdzeklis.

Atbilstoši minētajām tiesību normām ar brīdinājumu vai naudas sodu Ls 10 apmērā ir sodāms transportlīdzekļa vadītājs, kurš neaptur transportlīdzekli, ja robežsargs (uz valsts robežas vai pierobežā) dod norādījumu apturēt transportlīdzekli ar horizontāli vērstu roku vai zizli, atrodoties uz (pie) brauktuves.

[4.2] Tiesa, atsaucoties uz LAPK 243.panta pirmo daļu, uzskata, ka ar administratīvā pārkāpuma lietā iegūtajiem pierādījumiem – Protokolu, robežsardzes inspektora *T.S.* 2008.gada 29 jūlija un 2008.gada 10.decembra ziņojumiem, inspektora *I.E.* 2008.gada 29.jūlija ziņojumu un ar netiešajiem pierādījumiem – Valsts robežsardzes Silenes I kategorijas robežkontroles punkta priekšnieka vietnieka 2008.gada 10.decembra ziņojumu, numuru nolasīšanas sistēmas datiem, videonovērošanas sistēmas datiem, Pārvaldes Silenes robežapsardzības nodaļas priekšnieka vietnieka *A.I.* 2008.gada 10.decembra ziņojumu, ir pierādīts pieteicēja izdarītā administratīvā pārkāpuma fakts. Proti, ir pierādīts, ka 2008.gada 28.jūlijā, plkst.21.20, uz valsts nozīmes ceļa Daugavpils-Braslava, Daugavpils rajonā, Skrudalienas pagastā, Valsts robežas tuvumā pieteicējs, vadot transportlīdzekli VW Caravelle, valsts reģistrācijas Nr.*/reģistrācijas numurs/*, nepakļāvās robežsarga likumīgajai prasībai apturēt transportlīdzekli, tādējādi izdarot administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta LAPK 149.^{5}panta trešajā daļā.

[4.2.1] Pārvaldes Kriminālizmeklēšanas dienesta vecākais inspektors (operatīvajā darbā) *T.S.* 2008.gada 29.jūlijā sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.AA010872.

[4.2.2] Pārvaldes Kriminālizmeklēšanas dienesta vecākais inspektors (operatīvajā darbā) virsleitnants *T.S.* 2008.gada 29 jūlija ziņojumā norāda, ka 2008.gada 28.jūlijā ap plkst.21.20 viņš kopā ar Pārvaldes Kriminālizmeklēšanas dienesta vecāko inspektoru (operatīvajā darbā) *I.E.*, veicot viņu rīcībā esošās informācijas pārbaudi Skrudalienas pagastā, apmēram 500 m aiz Silenes robežkontroles punkta uz ceļa Braslava – Daugavpils, veica mikroautobusa VW Caravelle, v/n */reģistrācijas numurs/* apturēšanu. Silenes robežkontroles punkts atradās tiešā robežsargu redzeslokā, un bija redzams, ka mikroautobuss izbrauc no Silenes robežkontroles punkta teritorijas un, nekur neapstājoties, dodas Silenes ciemata virzienā. Laikā, kad mikroautobuss pietuvojās robežsargu kontrolpostenim (apmēram 100 metru attālumā), *I.E.* savlaicīgi, atrodoties uz labās ceļa malas (attiecīgi mikroautobusa kustības virzienam), ģērbies robežsargu formastērpā un gaismu atstarojošā vestē, ar zizli izdarīja nepārprotamus žestus, ar ko devis mikroautobusa VW Caravelle vadītājam norādījumu apturēt transportlīdzekli. *T.S.* atradās pie dienesta automašīnas 5 m

attālumā. Mikroautobusa vadītājs ignorēja pieprasījumu apturēt transportlīdzekli, neapstājoties braucot garām robežsargu kontrolpostenim, tāpēc tika uzsākta vajāšana, izmantojot robežsargu rīcībā esošo automašīnu Ford Focus. Apmēram 200 metrus pirms Silenes ciemata mikroautobuss tika panākts un apturēts. Pienākot pie mikroautobusa VW Caravelle, valsts Nr.*/reģistrācijas numurs/*, *I.E.* stādījās priekšā un palūdza uzrādīt dokumentus. *T.S.* piegāja pie mikroautobusa un palūdza atvērt mikroautobusa durvis apskatei. Mikroautobusā brauca četras personas: trīs sievietes un mikroautobusa vadītājs – vīrietis. Atverot aizmugurējās durvis, bagāžas nodalījumā varēja redzēt vairākus vaļējus polietilēna maisus ar pārtikas precēm un kartona kastes, uz aizmugurējā sēdekļa atradās degvīna pudeles un cigaretes. Mikroautobusa vadītājam tika dots rīkojums doties uz Silenes RSN mikroautobusa apskates veikšanai, un *I.E.* iesēdās mikroautobusa salonā, lai izslēgtu iespēju traucēt administratīvā pārkāpuma pierādījumu savākšanu un pavadītu mikroautobusu uz Silenes RSN. *T.S.* ar dienesta automašīnu pavadīja mikroautobusu, braucot pa priekšu.

Personas ar minēto mikroautobusu tika nogādātas līdz Silenes RSN. Mikroautobusa vadītājs apturēja mikroautobusu stāvvietā pie Silenes RSN.

Pie aizturētā mikroautobusa pēc apmēram 2 minūtēm piebrauca vīrietis ar automašīnu Toyota Land Cruiser un pateica, ka pārstāv mikroautobusā esošo personu intereses un viņš ir *V.K. V.K.* nekādus dokumentus, kas apliecinātu viņa pilnvaras pārstāvēt šīs personas, nevarēja uzrādīt. *V.K.* mikroautobusā esošajām personām pateica izkāpt no mikroautobusa, un pats arī izkāpa no automašīnas. Visas personas izkāpa no mikroautobusa, bet *V.K.*, apejot mikroautobusu no aizmugures, paņēma no mikroautobusa vadītāja aizdedzes atslēgas un iesēdās pie mikroautobusa stūres. *I.E.*, novērtējot situāciju, ka notiks mēģinājums aizbraukt ar mikroautobusu, pārsēdās uz sēdvietu blakus vadītājam un pieprasīja atdot mikroautobusa aizdedzes atslēgas, pateica, ka mikroautobuss ir aizturēts. *V.K.* ignorēja viņam teikto, iekāpa mikroautobusā, ielika aizdedzē atslēgu un iedarbināja mikroautobusu. *I.E.* mēģināja atņemt aizdedzes atslēgu un izraut to no aizdedzes, kā rezultātā mikroautobusa dzinējs noslāpa, aizdedzes atslēga palika pie *V.K.*, atkārtotu prasību atdot atslēgas viņš noignorēja.

Pie Silenes RSN teritorijas aizturēto mikroautobusu, kurā atradās liels daudzums preču (administratīvā pārkāpuma pierādījumu) *T.S.* kopā ar *I.E.* apsargāja. Mikroautobusā esošās personas un *V.K.* par nepakļaušanos robežsargu likumīgajām prasībām robežsargi centās aizturēt. Visas mikroautobusā esošās personas robežsargi identificēja, izmantojot pieejamo datu bāzu („BIPS", „PDP") resursus. Daļa personu no mikroautobusa atradās *V.K.* automašīnā, daļa blakus automašīnai, mēģinot novērst robežsargu uzmanību no aizturētā mikroautobusa. Silenes RSN atradās vienīgi dežurants, kurš nevarēja atstāt savu dienesta vietu, lai palīdzētu aizturēt personas no mikroautobusa. Mikroautobusā esošo personu (ieskaitot tā vadītāju) bēgšana no notikuma vietas notika tajā laikā, kad *V.K.* mēģināja aizdzīt mikroautobusu ar pārkāpuma pierādījumiem. Lielākā uzmanība tajā laikā tika vērsta mikroautobusa

apsardzībai, tāpēc visām mikroautobusā esošajām personām izdevās atstāt notikuma vietu.

Ar prokurora mutisku piekrišanu tika veikta mikroautobusā esošās preces apskate. Ar apskates protokolu tika izņemtas pārtikas preces, cigaretes un alkohols ar aptuveno vērtību Ls 450. Apskates laikā konstatēts, ka maisos ar saulespuķu sēkliņām bija noslēpti 11 cigarešu bloki (2200 cigaretes).

Pārvaldes Kriminālizmeklēšanas dienestā tika uzsākts kriminālprocess Nr.1182400408 pēc Krimināllikuma 191.panta otrās daļas.

[4.2.3] Pārvaldes Kriminālizmeklēšanas dienesta vecākais inspektors (operatīvajā darbā) virsleitnants *I.E.* 2008.gada 29.jūlija ziņojumā sniedz paskaidrojumu, kas attiecībā uz mikroautobusa apturēšanas apstākļiem sakrīt ar inspektora *T.S.* norādītajiem faktiem.

[4.2.4] Pārvaldes Kriminālizmeklēšanas dienesta vecākais inspektors (operatīvajā darbā) *T.S.* 2008.gada 10.decembra ziņojumā norāda, ka 2008.gada 28.jūlijā ap plkst.21.20 uz ceļa Braslava - Daugavpils veica mikroautobusa VW Caravelle, valsts Nr.*/reģistrācijas numurs/*, apturēšanu. Mikroautobuss pietuvojās robežsargu postenim vienmērīgi, aptuveni ar 60 km/h ātrumu. Laikā, kad *I.E.* devis mikroautobusa VW Caravelle vadītājam norādījumu apturēt transportlīdzekli, *T.S.* novēroja, ka mikroautobuss sāka strauji uzņemt ātrumu un neapstājoties pabrauca garām robežsargu postenim. Pēc vairākām sekundēm *T.S.* ar *I.E.* uzsāka mikroautobusa vajāšanu ar dienesta automašīnu Ford Focus. *T.S.* bija pie stūres. Mikroautobuss vajāšanas laikā uzņēma ātrumu, tā ātrums pārsniedza 100 km/h. Mikroautobusu izdevās panākt un apturēt, pabraucot gandrīz 3 kilometrus no robežsargu kontrolposteņa pirmatnējā izvietojuma punkta.

[4.2.5] Valsts robežsardzes Silenes I kategorijas robežkontroles punkta priekšnieka vietnieks 2008.gada 10.decembra ziņojumā norāda, ka Silenes I kategorijas robežkontroles punkta rīcībā esošā informācija (videonovērošanas sistēmas ieraksti) norāda uz to, ka automašīna VW Caravelle, valsts Nr.*/reģistrācijas numurs/*, no 2008.gada 2.jūlija līdz 2008.gada 28.jūlijam šķērsoja valsts robežu (abos virzienos) aptuveni 13 reizes. Ziņojumam pievienoti numuru nolasīšanas sistēmas dati un videonovērošanas sistēmas dati.

[4.2.6] Pārvaldes Silenes robežapsardzības nodaļas priekšnieka vietnieks *A.I.* 2008.gada 10.decembra ziņojumā norāda, ka Silenes robežapsardzības nodaļas robežsargu norīkojumi, pamatojoties uz tiem sniegtajiem uzdevumiem, regulāri (vidēji 1 reizi dienā), ejot kājām, veic patrulēšanu un apkārtnes novērošanu pa valsts nozīmes ceļu Daugavpils - Braslava. Tas tiek veikts posmā no Silenes I kategorijas robežkontroles punkta līdz Silenes robežapsardzības nodaļai. Minētā posma kopējais maršruts pa valsts nozīmes ceļu ir apmēram 3 km. Var minēt, ka tāpat regulāri tiek izvietots novērošanas postenis divu robežsargu sastāvā, īpaši vakara un nakts stundās, orientierī, kurš atrodas uz valsts nozīmes ceļa Daugavpils - Braslava, apmēram 1,5 km attālumā no valsts robežas. Robežsargi norīkojuma laikā ir ģērbti lauka formastērpā un gaismu

atstarojošā vestē. Norīkojumam vienmēr tiek izsniegts speclīdzeklis – zizlis, ar kura palīdzību robežsargi veic transportlīdzekļu apturēšanu.

[4.3] Tiesa neuzskata par pamatotu pieteicēja argumentu, ka inspektori *T.S.* un *I.E.* bijuši ieinteresēti nepatiesi atspoguļot notikumus. No lietas materiāliem nav konstatējami tādi apstākļi, kas liecinātu par pienākumu neizpildi vai nepienācīgu izpildi minēto inspektoru darbībās. Līdz ar to pieteicēja arguments par apstākļu sagrozīšanu, lai inspektori varētu izvairīties no disciplināratbildības, neiztur kritiku.

Tāpat tiesa uzskata par nepamatotu pieteicēja argumentu par Sākotnējā lēmumā un par apstrīdēšanas iesniegumu pieņemtajā Lēmumā norādīto apstākļu nesakritību ar inspektoru ziņojumiem. Pretēji pieteicēja norādītajam, gan *I.E.*, gan *T.S.* 2008.gada 29.jūlija ziņojumos ir norādīts, ka *I.E.* mēģinājumu apturēt automašīnu veica, atrodoties uz labās ceļa malas, kā arī norādīts, ka mēģinājums apturēt transportlīdzekli veikts, ar zižļa palīdzību izdarot nepārprotamus žestus.

Tiesa piekrīt pieteicējam, ka gan *I.E.*, gan *T.S.* 2008.gada 29.jūlija ziņojumu noformējums ir līdzīgs, un tiesa neizslēdz iespēju, ka vispirms ziņojumu sastādīja viens inspektors, bet otrs vēlāk rakstīja savu ziņojumu, izmantojot jau sastādītā ziņojuma elektronisku kopiju. Lai gan tiesa neatbalsta šādu dienesta ziņojumu sastādīšanas praksi, tomēr minētais apstāklis pats par sevi nav pamats apšaubīt ziņojumos norādīto apstākļu patiesumu, ja vien lietā nav pierādījumu, kas liecina par ziņojumu neobjektivitāti. Konkrētajā gadījumā lietā šādi pierādījumi nav konstatējami.

[4.4] Ceļu satiksmes noteikumu 68.2. un 69.punktā noteiktas prasības transportlīdzekļa apturēšanai, amatpersonai atrodoties uz (pie) brauktuves. Amatpersona dod norādījumu apturēt transportlīdzekli ar horizontāli vērstu roku vai zizli; vienlaikus ar otru roku var dot norādījumus, kuram konkrēti transportlīdzekļa vadītājam un kur jāaptur transportlīdzeklis (68.2.punkts). Amatpersonai, kas dod norādījumu apstādināt transportlīdzekli, jābūt tērptai formas tērpā ar gaismu atstarojoša materiāla elementiem un atšķirības zīmi (69.punkts).

Pieteicējs neapstrīd to, ka robežsargs bija tērpts robežsardzes formas tērpā un atstarojošā vestē, kurai uz muguras bija uzraksts „Robežsardze". Pieteicējs norāda, ka no automašīnas viņš to nevarēja pamanīt. Tiesa konstatē, ka saskaņā ar Pārvaldes Silenes robežapsardzības nodaļas priekšnieka vietnieka *A.I.* 2008.gada 10.decembra ziņojumu robežsargi norīkojuma laikā ir ģērbti lauka formas tērpā un gaismu atstarojošā vestē. Tiesai nav pamata apšaubīt to, ka konkrētajā gadījumā robežsardzes inspektora *I.E.* formas tērps bija atbilstošs minētajām prasībām un tam bija norādītās atšķirības zīmes.

Ceļu satiksmes noteikumu 68.2. un 69.punktos, kas reglamentē transportlīdzekļu apturēšanu, amatpersonai atrodoties uz (pie) brauktuves, nav noteikta prasība, ka līdzās amatpersonai jābūt trafaretai dienesta automašīnai. Līdz ar to pieteicēja argumenti par to, ka robežsargu automašīnai nebija atšķirības zīmju, konkrētajā situācijā neietekmēja pienākumu apturēt

transportlīdzekli.

Tiesa nepiešķir nozīmi pieteicēja apgalvojumam, ka rīkojums apturēt transportlīdzekli tika dots nevis ar zižļa palīdzību, kā tas norādīts Protokolā un inspektoru ziņojumos, bet gan ar roku. No Ceļu satiksmes noteikumu 68.2.punkta izriet, ka abi minētie norādījumu došanas veidi ir vienlīdz saistoši.

Tāpat tiesa nepiešķir ticamību pieteicēja apgalvojumam, ka robežsarga ar roku izdarītie žesti bija pārāk nekonkrēti. Tiesas ieskatā nav pamata apšaubīt minētā inspektora profesionalitāti un to, ka ikdienā veikto darbību – norādījuma došanu apturēt transportlīdzekli – arī šajā gadījumā viņš izpildīja tā, lai persona to varētu nepārprotami saprast.

Tiesa uzskata, ka iepriekš norādītais atšķirošo pazīmju kopums – robežsardzes amatpersonas formas tērps, atšķirības zīmes, gaismu atstarojošā veste, horizontāli vērsta roka (ar vai bez zižļa) – bija pietiekams, lai pieteicējs, pievēršot nepieciešamo uzmanību, spētu identificēt personā amatpersonu, pēc kuras likumīgā pieprasījuma ir jāaptur transportlīdzeklis.

[4.5] Tiesa konstatē, ka pieteicējs pārkāpumu ir izdarījis ar nodomu (LAPK 10.pants), proti, viņš ir apzinājies savas darbības vai bezdarbības prettiesisko raksturu, paredzējis tās kaitīgās sekas un apzināti pieļāvis šo seku iestāšanos. Uz minēto norāda tas, ka pieteicējs ne tikai nesamazināja braukšanas ātrumu, lai pārliecinātos, vai persona, kas dod rīkojumu apturēt transportlīdzekli, ir robežsargs, bet gan strauji uzņēma ātrumu un neapstājoties pabrauca garām robežsargu postenim. Arī robežsargiem sekojot dienesta automašīnā pieteicēja mikroautobusam, pieteicējs nav samazinājis ātrumu.

[4.6] Ceļu satiksmes noteikumu 68.2. un 69.punktos, kas reglamentē transportlīdzekļu apturēšanu, amatpersonai atrodoties uz (pie) brauktuves, nav noteikta prasība, ka līdzās amatpersonai jābūt trafaretai dienesta automašīnai. Līdz ar to pieteicēja argumenti par to, ka robežsargu automašīnai nebija atšķirības zīmju, konkrētajā situācijā neietekmēja pienākumu apturēt transportlīdzekli.

Uz pārkāpuma izdarīšanu ar nodomu norāda arī pieteicēja vēlākās darbības, proti, nepakļaušanās inspektora *I.E.* prasībai iebraukt Silenes RSN teritorijā, prasības neizpildīšana pie Silenes RSN izkāpt no transportlīdzekļa paskaidrojumu sniegšanai un transportlīdzekļa apskates veikšanai, Silenes RSN atstāšana, nesagaidot mikroautobusa pārbaudes beigas.

[4.7] Par nepamatotu tiesa uzskata pieteicēja argumentu, ka, sastādot protokolu četras stundas pēc notikuma konstatēšanas, bija notecējis LAPK 270.panta trešajā daļā noteiktais termiņš, tādēļ lēmums par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības vairs nevarēja būt pieņemts.

[4.8] Tiesa uzskata par pamatotu Pārvaldes argumentu, ka pati pie atbildības saucamā persona veicināja minētās tiesību normas neievērošanu, jo patvaļīgi atstāja notikuma pārbaudes vietu, kā tas izriet no robežsargu *T.S.* un *I.E.* 2008.gada 29.jūlija dienesta ziņojumiem. Ir pamatots Pārvaldes arguments, ka pirms visu lietā būtisko apstākļu noskaidrošanas nebija uzskatāms, ka

pārkāpums ir konstatēts. Līdz ar to konkrētajā situācijā LAPK 270.panta trešā daļa nebija piemērojama, jo pārkāpuma konstatēšana tika pabeigta jau pēc tam, kad pieteicējs patvaļīgi atstāja vietu, kurā robežsardzes darbinieki veica pārbaudes darbības.

Turklāt atbilstoši LAPK 239.panta 7.punktam tikai šā kodeksa 37.pantā paredzēto termiņu, nevis jebkuru kodeksā noteiktu termiņu, pārkāpums pats par sevi ir lietvedības izbeigšanas pamats administratīvā pārkāpuma lietā.

[5] Pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 10.februāra spriedumu.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[5.1] Pēc pieteicēja automašīnas apstādināšanas robežsargi nav pieteicēju informējuši par izdarīto administratīvo pārkāpumu – automašīnas neapstādināšanu pēc robežsargu pirmā pieprasījuma – kā arī nav pieņēmuši pieteicēja paskaidrojumus. Minētais liecina, ka notikuma brīdī robežsargi pieteicēja darbībās nebija saskatījuši administratīvo pārkāpumu.

Ņemot vērā iestādes pārstāvja tiesas sēdē paskaidroto, ka pārkāpums tika konstatēts, kad bija saņemti pieteicēja paskaidrojumi, secināms, ka pārkāpums tika konstatēts 2008.gada 13.augustā, proti, pēc Protokola sastādīšanas.

Ņemot vērā LAPK 246.panta pirmās daļas noteikumus, kā arī to, ka pirms Protokola sastādīšanas pieteicējam inkriminētais administratīvais pārkāpums nebija konstatēts, Pārvaldes amatpersonas nebija tiesīgas sastādīt Protokolu.

Lietvedība lietā bija uzsākta un Protokols sastādīts, pārkāpjot LAPK 7.panta pirmās un otrās daļas noteikumus.

[5.2] Spriedumā nav norādīts, kādus lietā nozīmīgus apstākļus apstiprina netiešie pierādījumi.

Pieteicējs uzskata, ka Valsts robežsardzes Silenes I kategorijas robežkontroles punkta priekšnieka vietnieka 2008.gada 10.decembra ziņojumu, numuru nolasīšanas sistēmas datus, videonovērošanas sistēmas datus, Pārvaldes Silenes robežapsardzības nodaļas priekšnieka vietnieka *A.I.* 2008.gada 10.decembra ziņojumu nevar atzīt par pierādījumiem, jo uz to pamata nav iespējams noteikt lietā nozīmīgus apstākļus. Līdz ar to šie dokumenti neatbilst LAPK 243.pantā ietvertajai pierādījumu definīcijai. Bez tam tie ir neprecīzi un nekorekti.

[5.3] *I.E.* un *T.S.* ziņojumi ir vērtējami kritiski, un tajos sniegtā informācija ir apšaubāma, jo ziņojumi ir acīmredzami saskaņoti.

Ziņojumos nav norādīts, uz kuras ceļa malas atradās *I.E.*, kad mēģināja apturēt automašīnu, kā arī nav norādīts, ka *I.E.* ar zižļa palīdzību izdarīja nepārprotamus žestus.

Secinājumu par pretējo tiesa izdarījusi, jo Pārvalde iesniegusi tiesai ziņojumu izrakstus (nevis kopijas), kas neatbilst ziņojumu oriģinālajam tekstam. Lēmumā *I.E.* un *T.S.* ziņojumos sniegtā informācija tikusi sagrozīta, to papildinot.

[5.4] Iestāde nav rīkojusies atbilstoši LAPK 237.pantam. Vairāki no iestādes iesniegtajiem dokumentiem sastādīti tikai pēc sākotnējā lēmuma apstrīdēšanas, savukārt pieteicēja lūgumu par liecinieku nopratināšanu iestāde nav apmierinājusi.

[5.5] Pieteicējs piekrīt tiesas secinājumam, ka apturēšana tika veikta normatīvajos aktos norādītajā kārtībā, tai pat laikā pieteicējs uzsver, ka konkrēto apstākļu kopums (robežsargu automašīna nebija trafarēta, automašīnas apturēšana tika veikta ar nekonkrētiem rokas žestiem, nevis ar zizli, no automašīnas pieteicējam nebija redzamas robežsarga atšķirības zīmes) pieteicējam deva pamatu šaubīties par to, ka persona, kas vēlējās apstādināt pieteicēja automašīnu, ir robežsargs. Pieteicējs nepiekrīt tiesas secinājumam, ka attiecīgajā gadījumā atšķirošo pazīmju kopums bijis pietiekošs, lai pieteicējs spētu identificēt amatpersonu, kurai ir tiesības apstādināt transportlīdzekli. Pieteicējs uzskata, ka tiesa nav ņēmusi vērā pieteicēja automašīnas ātrumu, attālumu no automašīnas līdz robežsargam, apgaismojumu (krēsla), apstākli, ka gaismu atstarojošās vestes ir plaši pieejamas brīvā tirdzniecībā un ir lielai daļai autovadītāju, konkrētajā gadījumā gaismu atstarojošā veste aizsedza lielāko robežsarga formas tērpa daļu, kur atradās galvenās atšķirības pazīmes.

Pieteicējs norāda, ka neidentificēja *I.E.* kā robežsargu un pārkāpumu neizdarīja ar nodomu. *T.S.* ziņojumā norādītais par automašīnas braukšanas ātrumu un ātruma palielināšanu nav vērtējams kā pierādījums, jo šos apstākļus var noteikt tikai ar speciālu mērierīci.

[6] Pieteicējs uz tiesas sēdi nebija ieradies, tiesā iesniegts pieteicēja pārstāvja lūgums atlikt lietas izskatīšanu. Administratīvā apgabaltiesa nekonstatēja Administratīvā procesa likuma 268. un 269.pantā minētos apstākļus, kas būtu par pamatu lietas izskatīšanas atlikšanai, un atzina, ka lietu ir iespējams izskatīt bez pieteicēja un viņa pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē pieteicēja apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota.

[8] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa, pamatojoties uz APL 307.panta ceturto daļu, pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai (skat. šī sprieduma 4.1.-4.8.punktu).

[9] Attiecībā uz apelācijas sūdzībā izteiktajiem argumentiem Administratīvā apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[9.1] Nav pamatots apelācijas sūdzības arguments, ka pārkāpums

konstatēts tikai 2008.gada 13.augustā, saņemot pieteicēja paskaidrojumus, līdz ar to protokols 2008.gada 29.jūlijā sastādīts, pārkāpjot LAPK 246.panta pirmās daļas, 7.panta pirmās un otrās daļas noteikumus.

Administratīvā pārkāpuma protokola saturu noteic LAPK 248.panta pirmā daļa, savukārt minētā panta ceturtā daļa paredz pārkāpumu izdarījušās personas tiesības iesniegt protokolam pievienojamus paskaidrojumus un piezīmes par protokola saturu. Līdz ar to nav pamatots pieteicēja viedoklis, ka pārkāpuma konstatēšanas brīdis ir pārkāpēja paskaidrojumu saņemšanas brīdis un administratīvā pārkāpuma protokolu nav pieļaujams sastādīt pirms pārkāpēja paskaidrojumu saņemšanas.

LAPK 248.[1]pants noteic, ja objektīvu iemeslu dēļ administratīvā pārkāpuma protokolu nav iespējams sastādīt tās personas klātbūtnē, kuru sauc pie administratīvās atbildības, vai juridiskās personas pārstāvja klātbūtnē, to sastāda bez minēto personu klātbūtnes un protokola kopiju nosūta pa pastu ierakstītā sūtījumā uz attiecīgās personas deklarēto (vai norādīto) dzīvesvietas adresi vai juridisko adresi. Šajā gadījumā uzskata, ka persona ir iepazinusies ar administratīvā pārkāpuma protokolu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

LAPK 249.panta pirmā daļa paredz, ka protokola kopiju izsniedz vai nosūta personai, kuru sauc pie administratīvās atbildības [..].

Savukārt atbilstoši LAPK 251.panta pirmajai daļai, [..] lai sastādītu protokolu par administratīvo pārkāpumu, ja to nevar izdarīt uz vietas un ja protokola sastādīšana ir obligāta, pārkāpēju var nogādāt policijā, Zemessardzes vai Robežsardzes dienesta telpās [..].

Lietā noskaidrots, ka pieteicējs patvaļīgi atstāja Silenes RSN, kur tika nogādāts pārbaudes veikšanai, līdz ar to protokols tika sastādīts pēc pārkāpēja personības noskaidrošanas. Ievērojot minēto, secināms, ka protokols varēja tikt sastādīts, pārkāpējam klāt neesot. Apgabaltiesa konstatē, ka iestāde nav iesniegusi pierādījumus, kas apliecina, ka protokols pieteicējam būtu ticis nosūtīts LAPK 248.[1]pantā noteiktajā kārtībā. Tai pat laikā no lietas materiāliem, tostarp, pieteicēja 2008.gada 12.augustā iestādei sniegtā paskaidrojuma *(lietas 87.lapa)* izriet, ka pēc tam, kad pieteicējs ar 2008.gada 29.jūlija pavēsti tika aicināts ierasties Silenes RSN *(lietas 88.lapa)*, viņš ar protokolu un citiem administratīvās lietas materiāliem ir ticis iepazīstināts un ir izmantojis savas tiesības sniegt paskaidrojumus un piezīmes par protokola saturu. Apgabaltiesa arī nekonstatē, ka administratīvās lietas izskatīšanas gaitā būtu bijušas ierobežotas pieteicējam LAPK 260.pantā garantētās tiesības.

Līdz ar to apstāklis, ka protokols pieteicējam netika nosūtīts, nav uzskatāms par būtisku procesuālu pārkāpumu, kas varēja novest pie nepareiza lēmuma pieņemšanas.

[9.2] Nav pamatots apelācijas sūdzības arguments, ka Valsts robežsardzes Silenes I kategorijas robežkontroles punkta priekšnieka vietnieka 2008.gada 10.decembra ziņojums, numuru nolasīšanas sistēmas dati, videonovērošanas sistēmas dati, Pārvaldes Silenes robežapsardzības nodaļas priekšnieka vietnieka

A.I. 2008.gada 10.decembra ziņojums nav uzskatāmi par pierādījumiem, jo uz to pamata nav iespējams noteikt lietā nozīmīgus apstākļus.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa, ņemot vērā pieteicēja iebildumu saturu, pamatoti ir vērtējusi minētos pierādījumus, kas, citastarp, apliecina gan robežsargu novērošanas posteņa izvietojumu un aprīkojumu, gan pieteicēja vadītās automašīnas valsts robežas šķērsošanas apstākļus, kas attiecīgi norāda uz iemesliem, kuru dēļ pieteicējs varēja būt ieinteresēts nepakļauties robežsargu likumīgajai prasībai apturēt transportlīdzekli.

Apgabaltiesa pievienojās pirmās instances tiesas secinājumam, ka, vērtējot minētos pierādījumus kopumā ar administratīvā pārkāpuma protokolu, amatpersonu dienesta ziņojumiem, pie administratīvās atbildības sauktās personas paskaidrojumiem, ir pierādīts pieteicēja izdarītā administratīvā pārkāpuma fakts.

Attiecībā uz apelācijas sūdzības argumentu, ka inspektors nevarēja bez speciālas mērierīces noteikt, ka pieteicēja vadītās automašīnas braukšanas ātrums bija 60 km/h, apgabaltiesa norāda, ka izskatāmajā lietā tiesa nav piešķīrusi nozīmi automašīnas braukšanas ātrumam, bet gan apstāklim, ka pēc robežsarga norādījuma apstādināt automašīnu pieteicējs automašīnas braukšanas ātrumu ir palielinājis. Apgabaltiesas ieskatā amatpersonai minētā fakta konstatēšanai speciālas mērierīces nav nepieciešamas.

[9.3] Pārbaudot apelācijas sūdzības argumentu par to, ka Pārvaldes tiesā iesniegtie inspektoru ziņojumu izraksti neatbilst ziņojumu oriģinālajam tekstam, apgabaltiesa tiesas sēdē salīdzināja tiesai iesniegto *T.S.* un *I.E.* ziņojumu kopiju *(lietas 28.-33., 89.-94.lapa)* atbilstību tiesas sēdē uzrādīto ziņojumu oriģināliem un atšķirības nekonstatēja.

[9.4] Attiecībā uz apelācijas sūdzības argumentu, ka vairāki no iestādes iesniegtajiem dokumentiem sastādīti vai savākti jau pēc sākotnējā lēmuma apstrīdēšanas, savukārt pieteicēja lūgumu par liecinieku nopratināšanu iestāde nav apmierinājusi, apgabaltiesa LAPK 237.panta pārkāpumu nekonstatē.

Iestāde administratīvajā procesā, ja vien tiesību normās tas tieši nav noteikts, nav ierobežota iegūt papildus pierādījumus. Savukārt tiesa, it īpaši ievērojot objektīvās izmeklēšanas principu, nav ierobežota tos novērtēt, kā arī pati iegūt jaunus pierādījumus.

Lietas izskatīšanas gaitā tiesā pieteicējs (ne pieteikumā, ne apelācijas sūdzībā, ne arī tiesas sēdē) nav lūdzis nopratināt lieciniekus, kā arī nav norādījis, par kādiem lietā būtiskiem apstākļiem lecinieki varētu liecināt, pirmās instances tiesas sēdē pieteicēja pārstāvis ir atzinis, ka lietas izskatīšanu pēc būtības ir iespējams pabeigt *(lietas 59.lapa)*, tādējādi netieši atzīstot, ka lietā esošie pierādījumi ir pietiekami lietas izspriešanai.

[10] Ņemot vērā iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības ir tiesisks un pamatots, līdz ar to nav pamata tā atcelšanai.

Pirmās instances tiesa ir pilnīgi un vispusīgi vērtējusi lietas apstākļus, un tās spriedums ir pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.[11]panta otrās daļas 1.punktu un 286.[14]pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Atstāt negrozītu Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes 2008.gada 2.oktobra lēmumu Nr.3 (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.AA010872) par *N.M.* (personas kods */personas kods/*) saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[5]panta trešās daļas, bet *N.M.* sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(paraksts)	A.Šteinberga
Tiesneši	(paraksts)	Dz.Amerika
	(paraksts)	M.Birzgalis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese A.Šteinberga
2011.gada 9.martā